

Inventarisatie sectorprojecten arbeidsmarktregio's Zuid-Holland

Project Screening & Matching Vergunninghouders / Anton Revenboer regio-coördinator

31 augustus 2017

Divosa voert sinds 14 juli 2016 het project 'Screening en Matching vergunninghouders' uit in samenwerking met het COA, VNG en de Ministeries van SZW, V&J en OCW. Het doel van dit project is om de participatie en integratie van statushouders te bevorderen door een snellere koppeling van de inburgeraar aan werk of opleiding.

Door de complexe relatie tussen inburgering, onderwijs en arbeidsmarkt is er een grote behoefte aan onderzoek naar de knelpunten op deze terreinen herkend. Recentelijk zijn er een aantal publicaties verschenen op het terrein van inburgering en kansrijke koppeling.¹ Deze notitie bevat een inventarisatie van de sectorprojecten die verkend en georganiseerd worden door de gemeenten en de arbeidsmarktregio's in de provincie Zuid-Holland in het kader van het project 'Screening en Matching vergunninghouders'. Hierbij worden de relevante betrokken partijen binnen deze samenwerkingen ook meegenomen in de inventarisatie. Daarnaast geeft deze notitie een inventarisatie van de 'best practices' in de uitvoering van het project.

Deze notitie heeft een praktische insteek en is het resultaat van interviews met de betrokken regio-coördinatoren van de arbeidsmarktregio's in de provincie Zuid-Holland. Op het moment van schrijven zijn nog niet alle regio-coördinatoren opgenomen in deze inventarisatie.

Regio	Regio-coördinator	Inwoners	Gemeenten
Drechtsteden	Anneke Boven	269.492	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht
Gorinchem	Anton Revenboer	141.941	Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Lingewaal, Molenwaard, Zederik
Haaglanden	Wouter van den Berg	786.936	's-Gravenhage, Delft, Midden-Delfland, Rijswijk, Westland
Holland-Rijnland	Joost Bruggeman	524.447	Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Zoeterwoude
Midden-Holland	Monique Romeijn	184.129	Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen
Rijnmond	Yücel Kucukbarutcu	1.346.694	Albrandswaard, Barendrecht, Binnenmaas, Brielle, Capelle aan den IJssel, Cromstrijen, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Korendijk, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Nissewaard, Oud-Beijerland, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Strijen, Vlaardingen, Westvoorne, Zuidplas
Zuid-Holland Centraal	Hein Quist	358.227	Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar, Zoetermeer

Tabel 1: Overzicht van de arbeidsmarktregio's van de provincie Zuid-Holland

¹ Enkele recente publicaties zijn Algemene Rekenkamer, Inburgering - Eerste resultaten van de Wet Inburgering 2013, 2017 en KIS, Monitor gemeentelijk beleid arbeidstoeleiding vluchtelingen 2017

Overzicht sectorprojecten arbeidsmarktregio's Zuid-Holland

Project	Regio	Beschrijving project
Transport en Logistiek Nederland (TLN)	Haaglanden	Transportbranche. Op dit moment wordt wel de aandacht verlegd naar specifieke trajecten waarbij de samenwerking gezocht wordt binnen de transport- en logistieksector. Vereiste van rijbewijs en een Code 95. Op dit moment is dit nog een bottleneck voor het project. Het doel zal worden om statushouders mogelijk op te leiden tot vrachtwagenchauffeurs.
Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het Technisch Installatiebedrijf (OTIB)	Haaglanden, Zuid-Holland Centraal, Holland-Rijnland	Installatiebranche. De mogelijkheden worden onderzocht om statushouders te voorzien van een VCA certificering en de benodigde veiligheidscertificaten. Hierbij wordt ook samengewerkt met VCA Nederland. In Holland-Rijnland loopt nu een project met Metotechnica gefinancierd met OTIB (sectorfonds)middelen. Project wordt zeer waarschijnlijk herhaald.
Vluchteling met Talent	Haaglanden	Verscheidene projecten. Dit project beoogt vluchtelingen uitzicht op werk te bieden door hen in een leer-werktraject te plaatsen bij uitzendbureaus en agrarische bedrijven in Brabant, Gelderland, Friesland, Overijssel en het Westland. Op dit moment worden ook de mogelijkheden voor de koppeling van vluchtelingen met talent en belangstelling voor ICT onderzocht.
Asito	Zuid-Holland Centraal	Schoonmaakbranche. Asito heeft speciale schoonmaaktrainingen opgezet voor statushouders. Naast een basiscursus schoonmaken krijgen de deelnemers ook training over de Nederlandse samenleving.
Bouw- en infrasector	Zuid-Holland Centraal, Gorinchem	Eerst vindt een voortraject VCA in het Arabisch met oog op de Syrische statushouder plaats, opgevolgd door een vakinhoudelijke opleiding bij Haagbouw en/of direct betaald werk in de bouw (soms via Social Return beleid). In Gorinchem verloopt een soortgelijk project bij Bouwmensen Zuid-Holland Zuid waarbij de uitkering behouden blijft terwijl de statushouder de arbeidsmarkt kan betreden aan de hand van een proefplaatsing.
Land- en Tuinbouw Nederland (LTN)	Zuid-Holland Centraal	Land- en tuinbouw. Er wordt op dit moment verkend of een combinatie van inburgering op locatie van de tuinder mogelijk is in de vorm van betaald werk of een werkervaringsplaats.
ITPH	Holland-Rijnland	Opleiding tot programmeur en plaatsing bij werkgevers. In deze setting worden inburgeraars die geschikt zijn getraind in programmeren en door middel van een stage geplaatst bij bedrijven. Bij wederzijdse interesse wordt een dienstverband aangeboden.
Sociale werkvoorzieningen	Holland-Rijnland, Drechtsteden	Verscheidene mogelijkheden. Sommige vluchtelingen worden op entreeniveau geplaatst met behoud van uitkering.
Metaaltechniek	Holland-Rijnland	Verkennde gesprekken in klein-metaal. Op dit moment is het onduidelijk of er vluchtelingen gekoppeld kunnen worden in de metaaltechniek, wat af zal hangen van de beschikbare sectorbudgetten.
Greenport Boskoop (AOC)	Holland-Rijnland	Tuinbouw.
Schildersbedrijven	Gorinchem	In dit project wordt er een interne opleiding geboden als schilder door de grote vraag in de regio naar schilders. Diverse werkgevers uit de schilder branche zijn betrokken bij het project. Deze interne opleiding duurt 6 weken en is 3 dagen per week. Daarna

		volgt een proefplaatsing, die bij succes mogelijk bekroond wordt met een arbeidsovereenkomst.
Zorg	Zuid-Holland Centraal, Drechtsteden	In Zuid-Holland Centraal vindt op dit moment een verkenning plaats voor het volgen van een opleiding in de zorg door statushouders in samenwerking met ROC en zorginstellingen. In Drechtsteden wordt gewerkt aan een plan om statushouders een traject te laten volgen binnen de verzorging in de intramurale zorg.
Maritiem	Gorinchem	In de arbeidsmarktregio Gorinchem is de maritieme industrie goed vertegenwoordigd. Het Project Behouden Vaart biedt voorschakeltrajecten in aansluiting op de wensen en profielen van de bedrijven in diverse sectoren. Op locatie worden kortdurende, gerichte, opmaat en integrale zorg- en opleidingsprogramma's uitgevoerd, die de deelnemer optimaal voorbereiden op aansluiting op de arbeidsmarkt of toeleiding naar onderwijs.

Overzicht succesfactoren - Project 'Screening en Matching vergunninghouders' arbeidsmarktregio's

Succesfactoren		
Motivatie inburgeraars	De motivatie van inburgeraars is vaak goed. Door te selecteren op motivatie en interesses blijven er goede matches over. Wel blijven goede toeleiding en voorbereiding op werken in Nederland geboden om teleurstellingen te voorkomen.	Haaglanden, Holland-Rijnland
Screening	De succesfactoren in Haaglanden zijn gelegen in de goede kennis van de statushouder. Diagnoses worden goed afgenomen, waardoor er inzicht is in de competenties van de statushouder. Het is belangrijk om te kijken naar de vaardigheden die de statushouders wel beschikken, en niet naar de vaardigheden die ze niet bezitten. Anders wordt het proces te passief, waarbij geen matches tot stand komen. De beleidslijn, van het in de kracht zetten van mensen, blijkt nog niet altijd ingedaald in de gemeente.	Haaglanden, Holland-Rijnland
Integrale aanpak	Er wordt meer verbinding gezocht en gevonden met andere stakeholders. Voor de klantmanagers houdt dit onder meer in dat ze soms uit hun rol treden, bijvoorbeeld ter advisering over psychiatrische of financiële hulp. Drechtsteden zijn van plan om ook de sociale wijkteams en de begeleiders betrekken bij de kansrijke koppeling.	Rijnmond, Drechtsteden
Snelheid procedure	De 'best practices' die meegegeven worden vanuit Drechtsteden is dat ze al een jaar ervaring hebben opgedaan met het meteen spreken van de consultant met de klantmanager. Er wordt direct een startmodule opgezet met de opties, gebeurtenissen en de verwachtingen van de inburgering. Hierbij wordt gekeken naar sociale vaardigheden opleiding, screening. Dit is een voorwaarde voor succes in de toeleiding naar werk, waardoor er meteen mee aan de slag gegaan wordt. Gericht op uitstroom, soms kan iets aangeleerd worden.	Drechtsteden
Vakmanschap	Zeer bepalend voor het succes van plaatsing op werk, de afstemming met inburgering, het integraal oppakken van problemen etc. is het vakmanschap van klantmanagers,	Zuid-Holland Centraal

	accountmanagers en jobcoaches. De mate waarin ze de doelgroep kennen, er ingespeeld wordt op kansen en uitdagingen met betrekking tot de culturele verschillen en taalproblemen van de statushouders en de drive en motivatie om met deze groep aan de slag te gaan zijn daarin zeer bepalend.	
--	--	--

Overzicht knelpunten - Project 'Screening en Matching vergunninghouders' arbeidsmarktregio's

Knelpunten		
Versnippering gemeentelijk beleid	Een knelpunt wordt ervaren in de regionale samenwerking van gemeenten. Op dit moment voeren verschillende gemeenten verschillend beleid, waardoor veel coördinatie noodzakelijk is tussen de gemeenten. Sommige gemeenten kennen de beleidsuitspraak dat uitkeringen wel behouden blijven op het moment dat een vreemdeling in een leer-werktraject stapt, waar dit niet geldt voor andere gemeenten.	Haaglanden
Verkeerd gebruiken gemeentelijk instrumentarium	Een ander knelpunt wordt gevonden in het gebruik van het instrumentarium bij het aanbieden van gegarandeerde proefplaatsingen na een leer-werktraject. Dit soort constructies moeten het karakter van maatwerk hebben en niet een beleidsmatige garantie. Alleen in situaties waarin dit instrument echt waarde heeft moet het aangeboden worden. Bij te lichtzinnig gebruik van de toolbox kunnen werkgevers voor een dubbeltje op de eerste rij zitten, waarmee geen langdurige samenwerkingen aangegaan kunnen worden. Hiermee zijn inburgeraars niet beter af.	Haaglanden
Gebrek aan middelen voor effectieve projecten op lange termijn	Verschillen in effectiviteit van soorten projecten. Het is vooral lastig bij de werkgeversprojecten, omdat niet alle inspanningen resulteren in langdurig succes. Land- en tuinbouw en productiewerk zijn korte termijn projecten, terwijl juist ICT projecten in voorbereiding zoals in Leiden, waarin opleiding en inburgering gecombineerd worden, kunnen leiden tot successen voor de kansrijke koppeling.	Rijnmond
Educatie	Het blijft lastig om statushouders naar passend onderwijs te leiden. Dit speelt vooral in beroepscontext en studievaardigheden. Competentiegericht onderwijs, vooral ook in ICT (kan niet iedereen), kan beter georganiseerd worden voor statushouders. Verder moet het taalonderwijs beter geregeld worden. De beheersing van de Nederlandse taal laat in veel gevallen te wensen over.	Holland-Rijnland, Haaglanden
Koude toeleiding	Succesverhaal is om bij overdracht vanuit COA een warmer contact te onderhouden met de gemeenten. Door te bellen of te mailen kan er een goede overdracht plaatsvinden, zodat de inzichten in het kunnen en willen van de inburgeraar beter worden onderzocht. Dit kan door het strenger in te richten, zoals in maart is gebeurd. Hiervoor was het rommelig. Ook zou het mooi zijn om als gemeente invloed uit te oefenen op de fase bij het COA in de AZC's, bijvoorbeeld door daar al te voorzien in het	Rijnmond

	uitleggen van de Participatiewet en kennis over de Nederlandse arbeidsmarkt.	
Prioritering inburgering of werk	Knelpunt is de afstemming tussen werk en inburgering. Van belang te voorkomen dat deze elkaar tegenwerken maar ervoor te zorgen dat ze elkaar juist versterken.	Zuid-Holland Centraal

Overzicht kansen - Project 'Screening en Matching vergunninghouders' arbeidsmarktregio's

Kansen		
Landelijke samenwerking	Verder zou meer samenwerking binnen regionaal en landelijk verband wenselijk zijn. Het is goed om te putten uit de expertise van andere collega's. Tevens kan coördinatie leiden tot meer successen.	Haaglanden
Bereidheid werkgevers	Werkgevers zijn in de regel altijd ontvankelijk voor goede nieuwe ideeën.	Haaglanden
Benchmarks	Er is behoefte aan onderling vergelijkbare cijfers over het aantal vergunninghouders op (parttime) werk. Het benutten van een landelijk ontwikkelde benchmark kan gemeenten helpen om hun effecten te meten en te vergelijken. Daarbij is het verder belangrijk om de definitie van de statushouder goed te beschrijven, vooral als deze door beleidskeuzes wijzigt, waardoor niet iedere statushouder onder hetzelfde regime valt.	Zuid-Holland Centraal, Drechtsteden, Holland-Rijnland
Uitwisseling ervaringen	Het wiel wordt nog te vaak opnieuw uitgevonden. Er wordt gezocht naar voorbeelden van goede samenwerkingen. Zo herkennen de regio-coördinatoren een behoefte aan landelijk facilitering komt met inbreng van de regio's. Sectorale projecten (tekorten) worden opgepakt. Werkgroepen zouden landelijk het wiel moeten leveren, in plaats van dat dit telkens opnieuw uitgevonden wordt.	Rijnmond
Onderzoek naar baten Kansrijke Koppeling	Er moet meer inzicht verkregen worden in de baten van het project, zodat het beleid herijkt kan worden en zinnige doelen geformuleerd kunnen worden. Deze kan vervolgen gerelateerd worden aan een landelijke benchmark.	Drechtsteden
Verbeteringen in de toeleiding en taakstelling	Het traject van toeleiding kan nog beter. Op dit moment zit 50% in een traject naar een opleiding of een baan, waarvoor studiefinanciering is. Knelfactoren worden ontdekt bij de grote taakstelling die Rotterdam heeft gekregen, terwijl er maar een AZC is gevestigd in de Beverwaard. Hierdoor komen er statushouders uit heel Nederland van grote afstanden naar Rotterdam, waarmee de overdracht groot is. De wachttijd in het AZC zou nuttig besteed moeten worden. Alle statushouders onder de 27 jaar zouden standaard in een onderwijstraject moeten kunnen instromen. Ook voltrekken gemeenten veel assessments die al eerder gevoerd kunnen worden. Tenslotte dient de regio zich meer te specialiseren in de statushouders, zodat screening en matching beter kunnen verlopen.	Holland-Rijnland, Rijnmond

Nadere informatie: Anton Revenboer 06 - 5496 7293 arevenboer@avres.nl